

Lucille Clifton (27 czerwca 1936 w Depew, Erie County, New York - 13 lutego 2010 w Baltimore, Maryland)

*Ta poetka z Depew w hrabstwie Erie
pochodziła z innej świata sfery,
córa cór z Dahomey,
dumna z karnacji swej,
pięknej niczym czerń czarnej pantery.*

(ebs)

Lucille Clifton - amerykańska poetka, pisarka i pedagog z Buffalo w stanie Nowy Jork wywodząca się z rodziny z zachodnioafrykańskiego królestwa Dahomey, obecnie Republiki Beninu. W latach 1979-1985 nosiła tytuł *Poet Laureate of Maryland*, była dwukrotną finalistką Nagrody Pulitzera za poezję, otrzymała *National Book Award for Poetry 2000*. W 2007 zdobyła Nagrodę Poezji Ruth Lilly; nagroda w wysokości 100 000 USD jest uhonorowaniem żyjącego amerykańskiego poety, którego "osiągnięcia w życiu wymagają niezwykłego uznania". Clifton otrzymała też Medal Roberta Frosta za całokształt twórczości od *Poetry Society of America*.

<https://www.youtube.com/watch?v=NdPBureohnk>

Przyszła na świat 27 czerwca 1936 w Depew, Erie County, New York, jako Thelma Lucille Sayles, córka pracownika przemysłu metalurgicznego. Była stypendystką Howard University w Waszyngtonie w latach 1953-1955, następnie studiowała na State University of New York w Fredonii (nieдалeko Buffalo).

W 1958 poślubiła Freda Jamesa Cliftona, profesora filozofii na uniwersytecie w Buffalo i rzeźbiarza, którego rzeźby przedstawiały afrykańskie twarze. Lucille i jej mąż mieli sześcioro dzieci, cztery córki i dwóch synów. W 1984 jej mąż zmarł na raka.

W 1967 debiutowała w antologii *"The Poetry of the Negro"*. W 1967 Cliftonowie przeprowadzili się do Baltimore w stanie Maryland. Jej pierwszy zbiór wierszy, *"Good Times"*, został opublikowany w 1969 i wymieniony przez *The New York Times* jako jedna z dziesięciu najlepszych książek roku.

W latach 1985-1998 Clifton była profesorem literatury i twórczego pisania na *University of California* w Santa Cruz. Była cenioną profesorką nauk humanistycznych w *St. Mary's College of Maryland*. W latach 1995-1999 wykładała na *Columbia University*.

Lucille Clifton prześledziła korzenie swojej rodziny w zachodnioafrykańskim królestwie Dahomey, obecnie Republika Beninu. Gdy dorastała, jej matka powiedziała: "Bądź dumna, jesteś jedną z kobiet z Dahomey!"

Jako jedną ze swoich przodków wymienia pierwszą czarną kobietę, która została "legalnie powieszona" za nieumyślne spowodowanie śmierci w stanie Kentucky w czasach niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych.

Dziewczęta w jej rodzinie rodzą się z dodatkowym palcem na każdej ręce, to cecha genetyczna, polidaktylia. Dwa dodatkowe palce Lucille zostały amputowane chirurgicznie, gdy była małym dzieckiem, co było wówczas powszechną praktyką ze względu na przesąd i piętno społeczne. Jej „dwa duchy-palce” i ich działania stały się tematem w jej poezji i innych pismach.

Problemy zdrowotne w późniejszych latach obejmowały bolesną dnę, która przysparzała jej trudności w chodzeniu.

Zmarła 13 lutego 2010 w Baltimore, Maryland.

<https://www.youtube.com/watch?v=O8aCnU9oArI>

Jej seria książek dla dzieci na temat młodego czarnego chłopca rozpoczęła się w 1970 z okazji Dni Everetta Andersona. Everett Anderson, bohater kilku książek Clifton, mówi w afroamerykańskim języku angielskim i zajmuje się prawdziwymi problemami społecznymi.

https://www.youtube.com/watch?v=50cQSk_sF4Q

Prace Clifton znajdują się w antologiach takich jak *"My Black Me: A Beginning Book of Black Poetry"*, *"A Poemat of Own Own: Voices of American Women Yesterday and Today"*, *"Black Stars: African American Women Writers"*, *"Daughters of Africa"* i *"Bedrock: Writers on the Wonders of Geology"*.

Badania nad życiem i pisarstwem Cliftona obejmują dwa tytuły: *"Wild Blessings: The Poetry of Lucille Clifton"* (LSU Press, 2004) Hilary Holladay oraz *"Lucille Clifton: Her Life and Letters"* (Praeger, 2006) Mary Jane Lupton.

W 1980 Clifton opublikowała wiersz "hołd dla moich bioder" w zbiorze wierszy "Dwugłowa kobieta", który w całości jest "hołdem dla czerni". Ten szczególnie zbiór poezji jest także początkiem zainteresowania Cliftonem przedstawieniem "transgresyjnego czarnego ciała", "hołd dla moich bioder" poprzedzony był wierszem "hołd dla moich włosów" - i dopełniał temat związku między afroamerykańskimi kobietami i mężczyznami, mający na celu odkrycie negatywnych stereotypów związanych z czarnymi ciałami kobiet.

<https://www.youtube.com/watch?v=LCW4tDKS7Cc>

"hołd dla moich bioder" i "hołd dla moich włosów" wiążą ciało afroamerykańskie z potęgami mitologicznymi - techniką literacką powszechną wśród wielu dzieł literackich Afroamerykanów. Jane Campbell przedstawia ideę, że *"specyficzny wpływ tworzenia mitów na relacje rasowe... stanowi akt radykalny, zachęcający publiczność do obalenia rasistowskiej mitologii, która udaremnia i pokonuje Afro-Amerykanów, i do zastąpienia jej nową mitologią zakorzenioną w czarnej perspektywie. Wiersz Clifton "hołd dla moich bioder", celebryje afroamerykańskie ciało kobiety jako źródło siły, seksualności, dumy i wolności.*

https://www.youtube.com/watch?v=eAsbOaa_tg

Marek Sztarbowski: Limeryk z (p)odpowiedzią

(Lu)li luli (c)óreczko, hen, w Er(i)e

nucił gospe(l) (l)ud z inn(e)j jej ery.

(C)óruś miała sześć pa(l)ców

(i) jej potem sześć malców -

Mem(f)is w (ton)iach dziedzictwa, dny stery.

<https://www.youtube.com/watch?v=I0R5b4YJHwo>